

Ca l'Estrada

Aguilar de Segarra

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Prop del turó del Puig Farner, a l'oest del terme, molt a prop del límit amb els Prats de Rei.
Emplaçament: Uns 900 m al NE del nucli dels Prats de Rei
Alçada: 633

Coordenades:

Latitud: 41.71094
Longitud: 1.5553
UTM Est (X): 379812
UTM Nord (Y): 4618691

Classificació

Número de fitxa: 08002-1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVIII
Any: 1799
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Restaurada l'any 1950.
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, Catàleg urbanístic municipal, 28
Número inventari: Sí IPA 16151
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08002A006000290000UZ
Autor de la fitxa: Xavier Bermúdez, iPAT Serveis Culturals
Data de registre de la fitxa: dt., 25/07/2017 - 02:00

Descripció

Conjunt format per un edifici residencial i altres construccions annexes.

L'edifici principal és de planta rectangular, orientat pràcticament coincidint amb els punts cardinals i amb la façana principal (en un dels costats llargs) a llevant. Consta de planta baixa, dos pisos i golfes sota coberta.

La façana principal, a llevant, disposa d'una porxada amb tres arcs sostinguts sobre pilars quadrats, que donen pas a un espai cobert per volta d'aresta. En aquest espai, a l'esquerra, hi ha l'entrada principal, un gran portal de doble batent amb arc rebaixat a la clau del qual hi ha inscrita la data de 1799. A la dreta d'aquest portal hi ha part del que havien estat dues premses de biga. La porxada descrita no està centrada dins la façana, i té dues petites obertures a la seva esquerra. El primer i segon pis tenen una ordenació idèntica, seguint, ara sí, simetria: en cadascuna d'elles hi ha cinc obertures, amb tres balcons a la part central rematats amb arcs rebaixats i amb barana de forja i una petita finestra a prop de cada angle. Finalment, sota el ràfec de la coberta, coincidint en la vertical amb les cinc obertures descrites de la primera i segona planta, hi ha cinc obertures circulars que delaten l'existència d'unes golfes.

La façana de migdia, molt més alta (ja que el desnivell li fa guanyar uns metres) té obertures a la primera i segona planta, configurant dues galeries superposades de tres arcs (rebaixats, com la resta) superposats. A l'esquerra d'aquestes galeries, hi ha una finestra a cada nivell. Finalment, igual que a la façana de llevant, sota el ràfec hi ha obertures circulars que coincideixen en la vertical amb les obertures dels pisos inferiors; en aquest cas, doncs, quatre.

La façana nord, més simple, es resol amb dos balcons a la primera i a la segona planta i dues obertures circulars sota el ràfec.

Aquestes tres façanes, resoltes amb un parament de grans blocs desbastats (que probablement anaven arremolinats) i pedres ben treballades als angles i als elements arquitectònics (obertures i pilars), contrasten amb la façana de ponent. En ella tan sols hi ha dues petites obertures, desordenades i probablement obertes a posteriori. Té doncs, clarament, la condició d'esquena de l'edifici. Això, però, no sembla casual: la coberta d'aquest gran casal és a tres aigües, i no a quatre. Això fa pensar que les construccions menors (principalment un edifici rectangular amb coberta a dues aigües) que s'agrupen davant d'aquesta façana nord no hi estan annexades, ans al contrari: són preexistents a la construcció del gran casal. En aquest lateral nord hi comptem tres volums que lliguen entre ells, als que hem d'afegir un cobert annexat a la façana sud (aquest sí, posterior al casal). Exempts de l'edifici principal, flanquejant el camí d'accés per llevant, hi trobem un petit cobert a dos nivells (possiblement per bestiar), una bassa i una pallissa coberta a dues aigües.

Observacions:

Ca l'Estrada forma part de la Ruta de la Batalla dels Prats de Rei. A peu de camí hi ha un rètol que en descriu els fets principals.

Història

El mas surt esmentat al fogatge de 1365, amb la denominació de "Lo Mas de Pui dodena [Puig d'Òdena]". Durant el segle XVI fou propietat dels Grevalosa de Castellar. Al segle XVII l'adquirí la família Estrada, que li canvià el nom. La batalla dels Prats de Rei, que va tenir lloc entre els mesos de setembre i desembre de 1711, en el context de la Guerra de Successió, va suposar

l'ocupació dels punts estratègics d'aquesta zona. Ca l'Estrada (sota la denominació errònia de "la Calsina") és indicada als plànols sobre la batalla (TINDAL, 1733) com a posició dels borbònics, que hi tenien 300 granaders, oposats a la guarnició austriacista de les proximitats del Puig Farner.

Bibliografia

TINDAL, N. (1733): The continuation of Mr. Rapin's History of England. London.

PARCERISAS, R. (2000): Memòria d'Aguilar de Segarra. Recull de la vida d'un poble. Centre d'Estudis del Bages.

<http://www.cardona1714.cat/media/informe-de-la-batalla-dels-prats-de-re...>

